

Podíl výdajů na výzkum ze státního rozpočtu klesá

14.12.2022 - Jan Cieslar | Český statistický úřad

V roce 2021 podpořil stát ze svého rozpočtu výzkum a vývoj částkou 38 miliard korun, což představovalo 2,0 % z celkových výdajů státního rozpočtu. Ve srovnání s předchozím rokem zůstaly tyto výdaje téměř totožné, jejich podíl na státním rozpočtu i hrubém domácím produktu se však snížil.

Meziročně vzrostla podpora výzkumu a vývoje (dále jen VaV) ze státního rozpočtu o 0,2 mld. Kč na 38,3 mld. Kč v roce 2021. Jde o nejnižší meziroční nárůst od roku 2010, zejména při srovnání s roky 2017 až 2020, kdy státní rozpočtové výdaje na VaV rostly v průměru o 2,5 mld. Kč ročně. *„Podíl výzkumu a vývoje na celkových výdajích státního rozpočtu v Česku klesá již čtvrtým rokem, a to z nejvyšší hodnoty 2,4 % v roce 2017 na 2,0 % v roce minulém,“* uvedl Václav Sojka z odboru statistik rozvoje společnosti ČSÚ.

Nejdůležitějším poskytovatelem veřejné podpory bylo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, z jehož rozpočtu v minulém roce směřovalo do výzkumu rovných 15 mld. Kč. Tyto prostředky směřovaly především do vysokoškolského výzkumu. V roce 2021 získaly vysoké školy na VaV ze státního rozpočtu celkem 16,7 mld. Kč, shodně jako v roce 2020. Výzkum prováděný na pracovištích Akademie věd ČR byl v minulém roce podpořen 12,2 mld. Kč. Financování VaV v soukromých podnicích ze státního rozpočtu dosáhlo výše 3,8 mld. Kč, nemocnice získaly od státu 1,3 mld. Kč a na podporu mezinárodní spolupráce v této oblasti bylo uvolněno 1,2 mld. Kč.

Více než polovina výdajů státu na VaV dlouhodobě směřuje do všeobecného rozvoje znalostí. Jedná se především o podporu základního výzkumu v jednotlivých vědních oborech prováděného na vysokých školách a pracovištích Akademie věd ČR. *„V minulém roce bylo na všeobecný rozvoj znalostí vynaloženo celkem 22 miliard, přičemž téměř 60 % z těchto prostředků, tedy 12,6 miliardy korun, směřovalo do výzkumu v oblasti přírodních věd. Necelé 3 miliardy byly určeny na výzkum a vývoj v technických vědách a zhruba po 2 miliardách na vědy humanitní, sociální a lékařské. Přibližně půl miliardy pak připadlo zemědělským vědám,“* říká Martin Mana, ředitel odboru statistik rozvoje společnosti ČSÚ.

V oblasti specifických cílů stát v minulém roce uvolnil nejvíce finančních prostředků na podporu VaV v oblasti průmyslové výroby a technologie. Šlo celkem o 4,6 mld. Kč a více než polovinu z této částky (2,5 mld. Kč) získaly soukromé domácí podniky. Na specifický výzkum v oblasti zdraví byly alokovány prostředky ve výši 2,5 mld. Kč. Na výzkum v oblasti energií vynaložil stát 1,5 mld. Kč, což byla 4 % ze státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj. Na oblast životního prostředí byla uvolněna zhruba 2 %, což představovalo méně než 900 mil. Kč. Do obranného výzkumu směřovala v roce 2021 finanční podpora ve výši 123 mil. Kč.

V roce 2021 dosáhly v zemích EU státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj celkem 109 mld. eur. Více než jedna třetina z této částky připadla na Německo. Česko bylo výší podílu státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj na HDP (0,63 %) pod úrovní průměru EU, který dosáhl 0,75 %. Premianty byly Německo (1,1 %) a Dánsko (0,97 %).

Více informací naleznete v aktuální publikaci *Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje – 2021*.

<https://www.czso.cz/csu/czso/podil-vydaju-na-vyzkum-ze-statniho-rozpoctu-klesa>